

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI TA'LIMNI
RIVOJLANTIRISH RESPUBLIKA
ILMIY-METODIK MARKAZI

OTA-ONALAR BILAN HAMKORLIK. OTA-ONALAR MAJLISLARI SENARIYLARI

MAQSAD

- ❖ Ota-onalar bilan samarali hamkorlikni yo'lga qo'yish.
- ❖ Farzandlarning ta'lim-tarbiyasida ularning faol ishtirokini ta'minlash.
- ❖ Oila o'rtasida o'zaro tushunish va mas'uliyatni mustahkamlash.

OTA-ONALAR UCHUN ESLATMA

Farzandingiz nutqini tinglang, fikrini qadrlang.

Tanqid emas — qo'llab-quvvatlash motivatsiya beradi.

Telefon emas — bola bilan suhbat birinchi o'rinda bo'lsin.

Farzandingizga sevgi va vaqt hadya eting – bu eng katta tarbiya.

DIQQAT SAVOL?

Sizningcha, farzand tarbiyasida oila va ta'lim muassasasi hamkorligining eng muhim tomoni nimada deb o'ylaysiz?

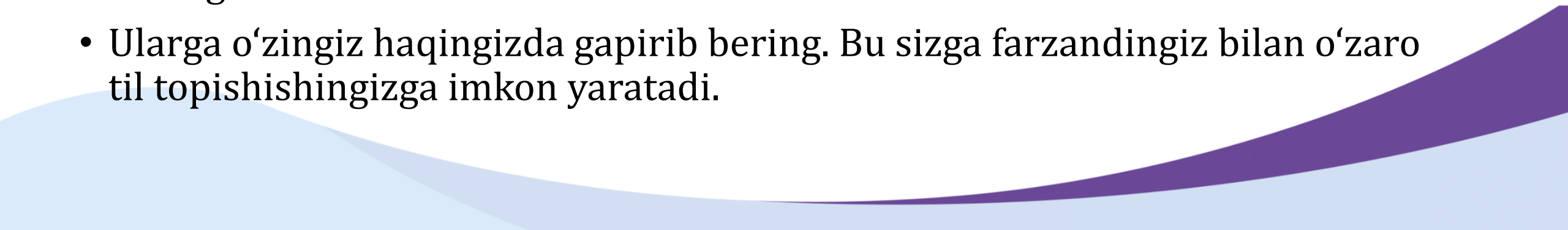

Hamkorlikning mazmuni:

Maktab va oila – tarbiyaning ikki asosiy ustuni. Ota-ona va pedagog o'rtasidagi o'zaro ishonch, hurmat va muntazam muloqot bola tarbiyasida asosiy omildir.

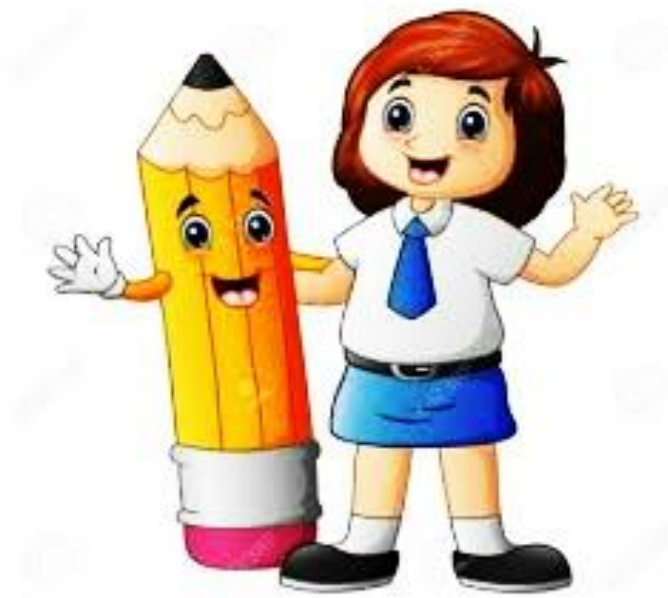
Ota onalarga yordam:

- Jazo va taqiq usullarini ko'llashga shoshmang Bolaning bu xulq atvori sababini toping.
 - Farzandlaringizning do'stlarini uyingizga taklif qiling, tanishing. Bu sizga bolangizni kimlar bilan munosabatda bulayotgani haqida obyektiv tasavvurga ega bo'lish imkonini beradi.
 - Bolalarning his tuyg'ularini mensimaslik va ularni ustidan kulish mumkin emas.
 - Do'stona muloqot qiling, bu buyruq ohangi sizga naf keltirmaydi. Bolangiz uni tushunayotganligingizni his qilsin.
 - G'azablanmang, o'zingizni tajovuzingizni ko'rsatmang, bosiq va vazmin bo'ling.
 - Ularga o'zingiz haqingizda gapirib bering. Bu sizga farzandingiz bilan o'zaro til topishishingizga imkon yaratadi.
-

JAVOB:

Farzand tarbiyasida oila va ta'lim muassasasi hamkorligining eng muhim tomoni — bir xil maqsadga yo'naltirilgan, izchil va samimiy muloqotdir.

Ota-ona va o'qituvchi bir-birini to'liq tushunib, bola manfaatini birinchi o'ringa qo'ysa, tarbiya samarali bo'ladi. Oila bolaga mehr, e'tibor va qadriyatlarni singdirsa, ta'lim muassasasi esa bilim, odob va ijtimoiy tajriba beradi. Shu ikki muhit uyg'unlashgandagina farzand har tomonlama barkamol shaxs bo'lib voyaga yetadi.

Farzand tarbiyasi — bu nafaqat ta'lim muassasasining, balki oilaning ham eng muhim vazifasidir. Bola shaxsini shakllantirishda oila va ta'lim muassasasi o'rtasidagi uzviy hamkorlik hal qiluvchi o'rin tutadi. Shu bois ota-onalar bilan muntazam aloqa o'rnatish, ular bilan ochiq va samimiy muloqot yuritish har bir pedagogning muhim vazifasidir.

Ota-onalar majlisi — bu faqatgina rasmiy yig'ilish emas, balki ota-onalar, o'qituvchilar va farzandlar o'rtasidagi muloqot, tajriba almashish va hamkorlik maydonidir.

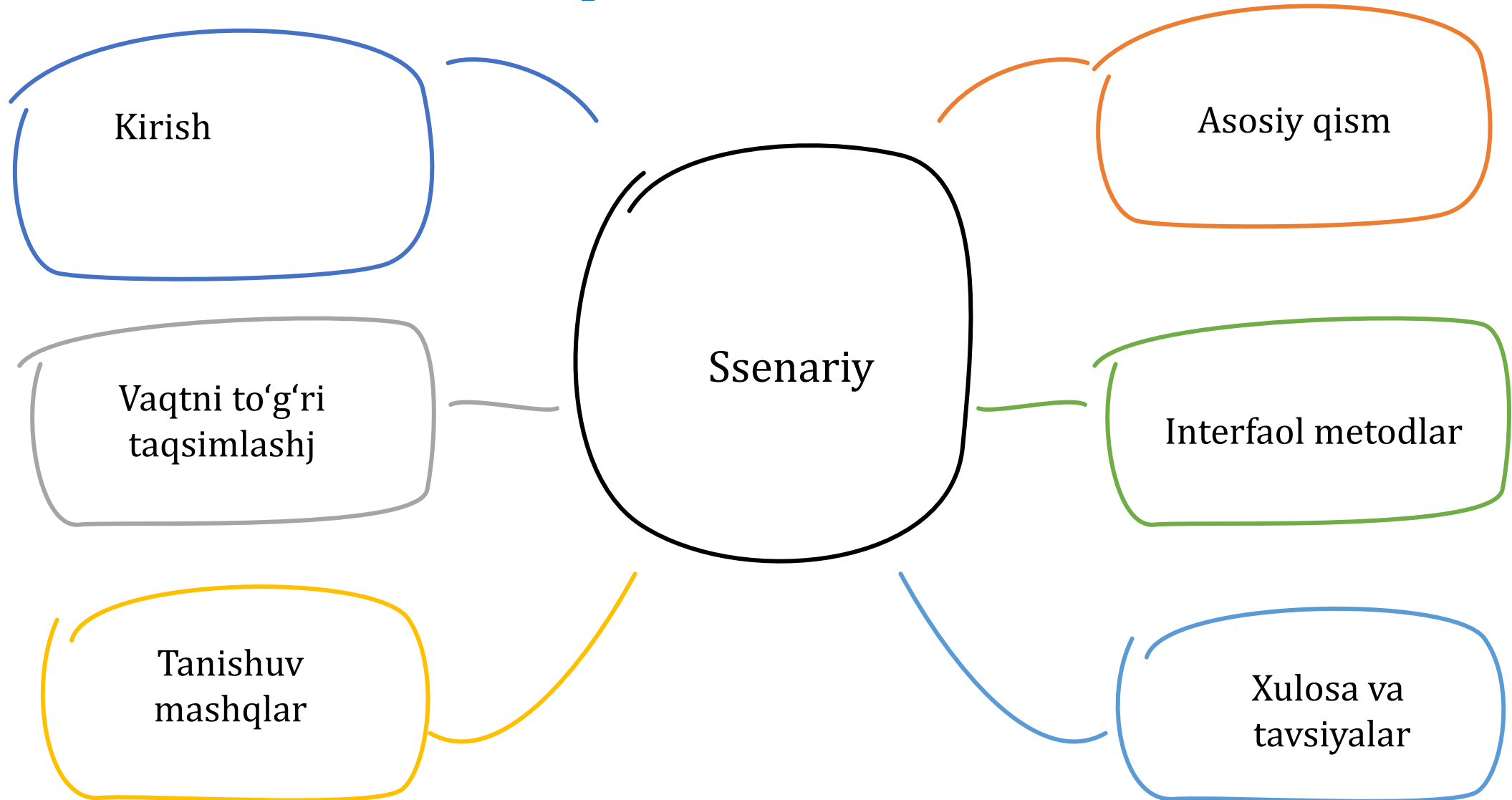
Ota-onalar bilan hamkorlikning mohiyati:

Ota-ona va ta'lim muassasasi o'rtasidagi hamkorlik — bu farzandning barkamol rivojlanishi uchun oila va maktabning birgalikdagi faoliyatidir. Bunday hamkorlikda asosiy maqsad — bolaning ta'lim, tarbiya va psixologik rivojlanishini uyg'un holda yo'lga qo'yishdir.

Ota-onalar va pedagoglar bir yo'nalishda ishlaganda bola o'zini himoyalangan, qadrlangan va qo'llab-quvvatlangan holda his qiladi. Bu esa uning o'qish motivatsiyasini oshiradi va ijobiy xulq-atvorni shakllantiradi.

Ota-onalar yig'ilishi ssenariysi odatda quyidagi bosqichlarda tuziladi:

Pedagog va ota-onaning vazifalari:

Pedagogning vazifasi:

Ota-onalar bilan ishonchli aloqa o'rnatish;

Farzand tarbiyasida ota-onalarga yo'l-yo'riq ko'rsatish;

Har bir bola shaxsiga individual yondashish:

Ota-onaning vazifasi:

Bola o'qishiga doimiy qiziqish bildirish

Ta'lim muassasasi bilan aloqada bo'lish;

Farzand tarbiyasida xatti-harakat ko'rsatish;

Ota-ona bilan hamkorlikning pedagogik va psixologik asoslari

Hamkorlik tushunchasi

Ota-ona bilan hamkorlik — bu oila va ta'lim muassasasi o'rtasidagi o'zaro ishonch, hurmat, muloqot va birgalikdagi faoliyatga asoslangan jarayondir. Bunday hamkorlikda maqsad faqat bolani nazorat qilish emas, balki uning shaxs sifatida kamol topishiga psixologik, ma'naviy va ijtimoiy yordam berishdir.

Hamkorlikning ahamiyati

- ❖ Bola maktabda olgan bilim va tarbiyani oilada mustahkamlab boradi.
- ❖ Ota-onaning maktab hayotida ishtiroki bola uchun ijobiy namuna bo'ladi.
- ❖ Hamkorlik bolaning o'ziga ishonchini oshiradi, mas'uliyat hissini kuchaytiradi.
- ❖ Pedagog ota-onalar bilan muloqotda bo'lsa, boladagi o'zgarishlarni tezroq sezadi va to'g'ri yo'l bilan yordam bera oladi.

Ota-onalar bilan ishlash shakllari:

A. An'anaviy shakllar:

- Ota-onalar majlislari
- Ochiq darslar
- Individual suhbatlar
- Uyga tashriflar
- Tarbiyaviy kechalar

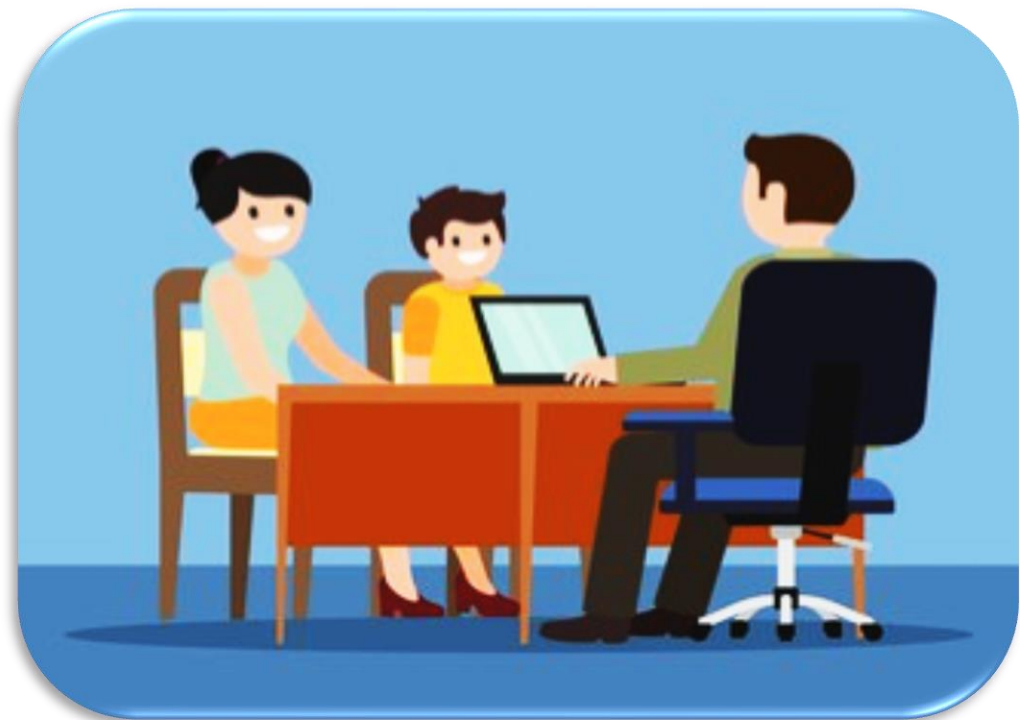

B. Zamonaviy shakllar:

- Onlayn uchrashuvlar va “ota-onalar klublari”
- Treninglar, psixologik seminarlar
- “Oilaviy loyiha” yoki “Farzandim bilan bir kun” tadbirlari
- “Ota-onalar maktabi” dasturlari
- So‘rovnomalar va anonim fikr yig‘ish platformalari

Ota-onalar majlislari mazmuni va maqsadi

- Ota-onalar majlislari faqat xabar berish vositasi emas, balki ta'limiy-tarbiyaviy muloqot maydoni hisoblanadi.
- Majlisda quyidagilarga e'tibor beriladi:
- O'quvchilarning o'qishdagi yutuqlari va kamchiliklari tahlili;
- Ota-onalarga psixologik-pedagogik maslahatlar berish;
- Farzand tarbiyasida oila muhitining ahamiyatini yoritish;
- Maktab va oila o'rtasidagi hamkorlikni mustahkamlash yo'llarini muhokama qilish.

Ota - onalar yig'ilishini o'tkazish bo'yicha tavsiyalar

- ☐ Farzandingizni tanqid qilishdan ko'ra, unga ishonch bildiring.
- ☐ Har kuni u bilan suhbatlashish uchun kamida 10–15 daqiqa ajrating.
- ☐ O'qishdagi muvaffaqiyatlarini kichik sovg'alar yoki maqtov bilan rag'batlantiring.
- ☐ Maktab hayotida faol ishtirok eting — tadbir, loyiha, suhbatlarda qatnashing.
- ☐ Farzandingizga mehr, e'tibor va sabr bilan yondashing.

Ota-onalar majlislari turlari

Ota-onalar majlislari turli shaklda o'tkazilishi mumkin:

1. Umumiy majlis – sinf yoki maktab miqyosida, barcha ota-onalar uchun.
2. Sinf majlisi – bir sinfdagi o'quvchilarning ota-onalari uchun, aniq muammolarni muhokama qilish.
3. Mavzuli majlis – muayyan mavzu asosida (masalan, “Internetdagi xavfsizlik”, “Farzandim va men”).
4. Psixologik majlis – maktab psixologi ishtirokida, bolalarning hissiy holati yoki ota-onalik uslublari haqida.
5. Ijodiy majlis – o'yinlar, rolli chiqishlar, sahna ko'rinishlari bilan o'tkaziladigan quvnoq, ochiq muhitdagi yig'ilish.

Ota-onalar majlisining tashkil etilish bosqichlari

Majlisni samarali o'tkazish uchun quyidagi bosqichlarga amal qilinadi:

1. Tayyorlov bosqichi

- Mavzuni tanlash, reja tuzish;
- Taklifnomalar tayyorlash;
- Zarur jihoz va materiallarni tayyorlash (prezentatsiya, varaqalar, videolar).

2. Asosiy bosqich

- Kirish so'zi, salomlashuv;
- Qiziqarli mashq yoki tanishuv o'yini;
- Ma'ruza, video yoki savol-javob;
- Ota-onalar ishtirokida fikr almashish, muammolarni muhokama qilish.

3. Yakuniy bosqich

- Tavsiyalar berish;
- Ota-onalarning fikrini yozma yoki og'zaki shaklda olish;
- Minnatdorchilik bildirish, keyingi majlis haqida eslatma berish.

Ota-onalar majlisining kutilgan natijalari

Ota-onalar farzandining o'qish jarayoniga bevosita aralashadi.

Ota-ona va pedagog o'rtasida ishonchli aloqa shakllanadi.

Farzandning xulq-atvori, mas'uliyat va intilishi oshadi.

Ota-onalarning pedagogik madaniyati va mas'uliyati kuchayadi.

Maktabda ijobiy psixologik muhit yaratiladi.

“Mehrli ko‘zlar”

Maqsad: Ota-onalar farzandini tanqid bilan emas, mehr bilan ko‘rishga o‘rganish.

Kirish mashqi – “Farzandimning eng yaxshi sifatleri”
Ota-onalarga qog‘oz tarqatiladi.

Savol: Farzandingizning 5 ta eng yaxshi sifatini yozing.
So‘ng, ular ovoz chiqarib bitta-bittadan o‘qiydi.

Natija: Ota-onalar farzand kamchiligidan ko‘ra, fazilatlarini ko‘ra boshlaydi.

"Bir kundagi 5 daqiqa"

Har kuni faqat 5 daqiqani farzandga to'liq bag'ishlash.

-Telefon, TV o'chiriladi.

-Faqat farzand va ota-ona – ko'zga qarash, suhbat, quchoqlash.

-Bu 5 daqiqa farzandda xavfsizlik va ishonch hissini uyg'otadi.

Mashq. “Oila daraxti”

Maqsad

Tafakkur

Natija

1. Zamonaviy ota-onalar bilan hamkorlikda qaysi texnologiyalar qo'llaniladi?
2. Ota-onalar majlisi odatda nechta bosqichdan iborat bo'ladi?
3. O'qituvchi ota-onalar bilan ishlashda qanday rol o'ynaydi?
4. Ota-onalar bilan muloqotda qanday muhim tamoyillarga amal qilish kerak?
5. Ota-onalar majlisining samaradorligini oshirish uchun nimalarga e'tibor beriladi?
6. Hamkorlikning bola tarbiyasiga qanday ijobiy ta'siri bor?

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI TA'LIMNI
RIVOJLANTIRISH RESPUBLIKA
ILMIY-METODIK MARKAZI

Ishtirokingiz uchun rahmat!